

2004-07-20

Enheten för Europeiska unionen

**Rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser
den 26 juli 2004.**

RÅDET FÖR ALLMÄNNA FRÅGOR

- 1. Godkännande av dagordningen**
- 2. Ev. godkännande av A-punktslistan**

Troliga a-punkter redovisas i separat dokument.

3. Det finansiella perspektivet för 2007-2013

Informationspunkt

Kommissionen antog den 14 juli förslag till lagtexter inför förhandlingarna inom EU om unionens nästa långtidsbudget för perioden 2007-2013 samt ett meddelande om mervärdet av att finansiera åtgärder gemensamt. Förslagen utgör en precisering av det meddelande som kommissionen presenterade den 10 februari och avser bl.a. strukturfondsstödet och hur de gemensamma utgifterna ska finansieras. Ytterligare förslag till lagtexter väntas i höst, t.ex. för rättsliga och inrikes frågor samt unionens utrikespolitik.

På allmänna rådet den 26 juli ska kommissionen göra en övergripande presentation av texterna. Det förutses inte någon substansdiskussion på mötet.

Även om en fullständig analys av förslagen återstår att göra, bedöms dessa inte på några avgörande punkter avvika från februarimeddelandet.

Enligt svenska beräkningar innebär kommissionens förslag att unionen åtar sig totala utgifter på i genomsnitt 1,26 % av gemenskapens BNI under perioden 2007-2013. Maximalt strukturfondsstöd föreslås till de

nya medlemsländerna, men också fortsatt höga stöd till dagens stora mottagarländer. Kommissionen föreslår att nuvarande rabattsystem ersätts med en generell korrigeringsmekanism för att komma till rätta med en alltför orättvis fördelning av finansieringsbördan.

Kommissionens förslag är generellt sett alltför expansiva, särskilt när det gäller strukturfondsstöd till gamla EU-länder. Strukturfondsstödet bör koncentreras på behoven i de nya medlemsstaterna. Genom omprioriteringar är det möjligt att inom en budget på en procent av EU:s BNI genomföra nya satsningar på tillväxtåtgärder, gränsöverskridande brottsbekämpning och gemensam utrikespolitik. Det är positivt att kommissionen föreslår ett generellt system för att begränsa alltför höga EU-avgifter.

Detta är första tillfället som lagförslagen och mervärdesmeddelandet är uppe in EU-nämnden. EU-nämnden har tidigare – inför möten i ministerrådet - informerats om kommissionens meddelande om EU:s nästa långtidsbudget.

4. Övriga frågor

RÅDET FÖR YTTRE FÖRBINDELSER

1. Godkännande av dagordningen

2. WTO/Doha-förhandlingarna

Bakgrund

Efter det att WTO:s femte ministerkonferens i Cancún i september 2003 misslyckades med att finna ett ramverk för de fortsatta handelsförhandlingarna har arbetet med att återuppta arbetet intensifierats. En lång rad aktörer, bl.a. USA, de s.k. G20+ (bl.a. Brasilien, Indien och Sydafrika) och G90-grupperna (fattiga länder i bl.a. Afrika, Karibien och Stilla-havsområdet) och i synnerhet EU har på olika sätt agerat för att förhandlingsprocessen ska kunna starta på nytt. Avgörande blir resultatet av mötet i WTO:s Allmänna Råd den 27 – 29 juli där medlemsländerna ska ta ställning till det textförslag som utarbetats av ordföranden i Rådet, Oshima (Japans ambassadör) i nära samarbete med berörda kommittéordföranden. Inför mötet äger omfattande informella förhandlingar rum i Genève mellan WTO:s medlemsländer.

I inledningen av den presenterade texten betonas att den inte ska ses som en ministerdeklaration à la Cancún, utan som ett sätt för Allmänna Rådet att besluta om de nödvändiga åtgärder som behövs för att säkerställa att förhandlingarna och arbetsprogrammet för Doharundan som helhet förs framåt.

Vid GAERC-mötet den 26 juli i Bryssel – samma dag som en andra version av WTO-texten förväntas – förutses en diskussion om läget i förhandlingarna och förutsättningarna att nå en ramverksöverenskommelse vid Allmänna Rådets möte.

Övergripande kommentar

Det förslag till beslut som Allmänna Rådet har att ta ställning till (Oshimas text) kan i stort sett sägas motsvara vad som förväntats både vad gäller disposition och substans; ett allmänt hållet ramverk med brett formulerade parametrar för de fortsatta förhandlingarna. De områden som behandlas närmare med förslag till särskilda ramverk för de fortsatta förhandlingarna är jordbruk, marknadstillträde för industrivaror och modaliteter för förhandlingar om handelsprocedurer samt rekommendationer för tjänsteförhandlingarna. Den känsliga frågan om bomull ges en egen paragraf i texten men det anges att den ska hanteras inom ramen för jordbruksförhandlingarna, vilket går emot de fattiga ländernas krav om separat behandling. I jordbruksbilagan fastslås dock att frågan ska hanteras med prioritet inom alla tre pelarna (exportsubventioner, interna stöd och marknadstillträde).

För jordbruksområdet måste texten anses som mer detaljerad än förväntat även om flera svåra frågor skjuts på framtiden. Vad gäller utfasningen av exportsubventionerna är skrivningarna tydliga. Detta är dock inte fallet avseende andra typer av exportstöd. Kravet – från EU:s sida – om s.k. parallellitet mellan EU och USA för avvecklingen av exportstöden är central. Missnöje om att tillräckliga krav därmed inte ställs på framför allt USA kan – i värsta fall – provocera vissa MS att blockera förhandlingarna.

För marknadstillträdet vad gäller industrivaror (NAMA) är det den tidigare s.k. Derbez-texten från Cancún, som alltså utgör grunden för det fortsatta arbetet. I en särskild bilaga (B) är det därför denna text, i oförändrat skick, som ligger till grund för beslutet vid Allmänna rådets möte, trots motstånd från framför allt den afrikanska gruppen. Här kan således betydande oenighet uppstå i Genève, utifrån ungefär samma linjer som de som framkom i Cancún.

På tjänsteområdet anges särskilda rekommendationer för de fortsatta tjänsteförhandlingarna i en särskild bilaga (C), men förhandlingsområdet har inte fått en egen paragraf i huvudtexten. Innehållsmässigt är texten acceptabel även om flera länder och ländergrupperingar, bl.a. EU, önskat att tjänstehandel fått en egen paragraf i texten.

Vad gäller Singaporefrågorna återstår endast förenkling av handelsprocedurer inom förhandlingsprogrammet. De tre övriga, investeringar, konkurrens och insyn i offentlig upphandling utelämnas således. Formuleringen är dock sådan att endast arbete i avsikt att inleda förhandlingar utesluts. Inget sägs om ev. studier av mer systemrelaterad natur. Frågan är i vilken mån texten motsvarar andra medlemmars önskemål och prioriteringar.

Det kan konstateras att G 90-gruppen förmodligen kommer att ha problem med delar av texten. Visserligen plockas tre av Singaporefrågorna bort men det undantag från krav om marknadsöppningar som man förmodligen tycker sig ha utlovats av EU återspeglas inte i skrivningarna. Bomullsfrågan är likaså styvmoderligt behandlad.

En delikat situation kan uppstå om G 90-gruppen under veckan försäkras betydande undantag medan G 20+ avkrävs omfattande koncessioner. Vidare kan konstateras att flera av de föreslagna texterna går USA till mötes, varför de, enligt en första bedömning, inte borde ha några större problem med dem.

Svensk ståndpunkt

Sammanfattningsvis får WTO-texten anses vara en tillräckligt bra grund för att diskutera utifrån under den kommande veckan. Under denna process kommer skrivningarna med stor säkerhet dock att förändras i många delar. Det är viktigt att Sverige under den processen inte överlåter åt andra att formulera EU:s agenda. Vi bör därför i den fortsatta processen tydligt formulera våra positioner och därmed också balansera det tryck andra MS med en annan profil kan komma att utsätta KOM för.

S bör kunna stödja det krav om tydligare parallellitet mellan avvecklingen av amerikanska och europeiska exportstöd som vissa MS kan förväntas yrka på. Om u-länderna ska gynnas av avvecklade exportsubventioner från EU måste motsvarande åtgärder vidtas från amerikansk sida. Förhandlingsstrategiskt torde detta vara svårt att

uppnå om de båda åtagandena inte kopplas samman nu. Dock är det av stor vikt att Sverige tydliggör i detta sammanhang, att vi vill se en offensiv position från EU, dvs. att försöka tvinga USA till större eftergifter. Bristande parallellitet får däremot inte tas som en ursäkt för att backa på EU:s eftergift att eliminera de egna exportstöden, än mindre användas som ett skäl till att omkullkasta möjligheterna att nå ett ramverk i juli. EU bör driva frågan, men ej måla in sig i ett hörn. Viktigt att EU gör en ordentlig genomgång av positionerna när den reviderade texten kommer i samband med GAERC-mötet den 26 juli. Om EU skall ha någon möjlighet att åstadkomma detta krävs också att EU lägger mindre kraft på defensiva intressen (t.ex. känsliga produkter) eftersom förhandlingskrutet spills där.

Vad gäller marknadstillträdet på jordbruksområdet bör S verka för att EU intar en tuff attityd i förhållande till krav på undantag från protektionistiska i-länder (utanför EU) medan man kan låta de fattiga u-länderna få undantag i enlighet med vad KOM redan förespeglat. Detta underlättar också för att begära verkliga åtaganden av de mer utvecklade u-länderna.

Vad gäller Singaporefrågorna bör S tydligt markera att det är olyckligt att insyn i offentlig upphandling avförs från förhandlingsagendan som här föreslås. Skulle detta ändå bli nödvändigt bör göras klart att vi är mycket angelägna om att man framdeles söker kreativa lösningar för att föra frågan framåt. I denna del kan man om möjligt avvakta med slutligt besked. Samtidigt bör vi från svensk sida, i den fortsatta processen, söka undvika att hamna i den situationen att EU driver insyn i offentlig upphandling som ett förhandlingskort för att möjliggöra sänkt ambitionsnivå på jordbruksområdet.

Med avseende på förenkling av handelsprocedurer kan skrivningarna välkomnas samtidigt som det står klart att vi inte kan acceptera en urvattnig av texten med mindre än att detta godkänns i en ny diskussion EU-länderna emellan.

3. Sudan

Diskussionspunkt, i dagsläget förutses inte rådsslutsatser.

Situationen i Darfur, Sudan, har behandlats i samråd med EUN senast inför rådsmötet den 12-13 juli 2004.

Det humanitära läget i Darfur förblir mycket oroande. Över 2 miljoner människor är nu direkt påverkade av konflikten och i behov av

humanitär hjälp. Det internationella tillträdet har emellertid förbättrats under senare tid. Sudans regering bär huvudansvaret för att skydda civilbefolkningen, avväpna milisgrupperna och säkerställa humanitärt tillträde. Tillsammans med rebellgrupperna har den också ansvar för att vapenvilan upprätthålls.

Det politiska trycket på parterna har intensifierats den senaste tiden. Vid Kofi Annans såväl som Colin Powells besök i Sudan nyligen förmåddes den sudanesiska regeringen att förnya och förstärka sina åtaganden. Inte minst viktigt i sammanhanget är att FN och Sudans regering har etablerat en gemensam mekanism för uppföljning av dessa åtaganden. Vi välkomnar även att krisen i Darfur nu ligger på FN:s säkerhetsråds bord. Säkerhetsrådet diskuterar för närvarande ett utkast till resolution där frågan om riktade sanktioner tas upp. Säkerhetsrådet har en central roll i arbetet att säkerställa att respekten för de mänskliga rättigheterna återupprättas i Darfur och att ansvar kan utkrävas för begångna brott. Sverige driver därför kravet på att FN skall ges ett tydligt och starkt mandat att övervaka och rapportera om situationen i Sudan och i synnerhet Darfur. Statsminister Göran Persson har i dagarna tillskrivit Kofi Annan för att ytterligare betona Sveriges engagemang i frågan.

I de slutsatser som antogs av EU:s utrikesministrar den 12 juli betonas att en normalisering av EU:s relation med Sudan skall vara betingad av att regeringen omedelbart lever upp till sina utfästelser angående Darfur. I slutsatserna framgår också att EU kan komma att överväga ytterligare åtgärder om inte den sudanesiska regeringen uppfyller sina åtaganden.

Den 15 juli inleddes samtal mellan Sudans regering och rebellgrupperna. De inledande samtalen avslutades dock utan att man hade kommit fram till något resultat.

Regeringen välkomnar att den allvarliga situationen i Darfur kontinuerligt och på hög nivå behandlas av EU.

4. Mellanöstern

Fredsprocessen

Diskussionspunkt, i dagsläget förutses inte rådsslutsatser.

Diskussionen kan förväntas fokusera på den förvärrade säkerhetssituationen med därtill hörande svårigheter för den

palestinska myndigheten, samt konsekvenser av den Internationella domstolens rådgivande yttrande av den 9 juli.

De senaste veckorna har sett nya dödsoffer på båda sidor. Den israeliska armén (IDF) har genomfört flera operationer i de palestinska områdena i jakt på militanta palestinier. Hamas har tagit på sig ansvaret för raketattacker från Gaza. Den palestinska myndigheten har under den gångna helgen skakats av våldsamma interna reaktioner från palestinier i framför allt Gaza där situationen beskrivs som kaosartad. Flera kidnappningar har genomförts och bl.a. ett kontor tillhörande den lokala säkerhetstjänsten har stuckits i brand. Flera ledande tjänstemän har lämnat in sina avskedsansökningar och i ett fall har Arafat svarat med att utnämna en släkting till efterträdare (något som lett till ytterligare demonstrationer, utnämningen har sedermera dragits tillbaka). Den palestinske premiärministern Abu Ala har även han lämnat in sin avskedsansökan – något som inte accepterats av Arafat. Läget är mycket osäkert och bedömare talar om den största krisen i myndighetens historia.

Den Internationella domstolen meddelade den 9 juli sitt rådgivande yttrande över byggets legala konsekvenser. Domstolen var mycket tydlig i sitt yttrande och förklarade att konstruktionen på ockuperad mark, inkl. i och runt Östra Jerusalem, *strider mot internationell rätt*. Yttrandet innehåller flera viktiga stadganden om mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt på de ockuperade områdena. Bland annat fastslås att de centrala MR-konventionerna och den Fjärde Genèvekonventionen är tillämpliga på av Israel ockuperat område. I FN i New York pågår förhandlingar om ett resolutionsutkast med anledning av yttrandet.

Höge representanten Solana besöker innevarande vecka Jordanien, Egypten och Israel och kan vid mötet förväntas informera om sin resa. I samtal mellan premiärminister Sharon och oppositionsledaren Peres om en eventuell koalitionsregering står frågan om formerna för ett israeliskt tillbakadragande från Gaza högt på dagordningen.

Sveriges målsättning på kort sikt är att parterna lyckas uppnå en ömsesidig vapenvila. Viktiga steg mot detta är ett palestinskt genomförande av den säkerhetsplan som Egypten presenterat och påskyndande av ett israeliskt tillbakadragande från Gaza i enlighet med EU:s fem kriterier¹. Genom dessa steg kan också förutsättningar för en

¹ 1) inom ramen för färdplanen 2) ett steg i riktning mot en tvåstatslösning 3) bosättningar får inte flyttas till Västbanken 4) att det sker i samband med ett organiserat och framförhandlat överlämnande

återupptagen fredsprocess skapas. Kvartetten och Färdplanen fortsätter att utgöra basen för våra ansträngningar.

Irak

Diskussionspunkt.

Solana förväntas informera om sitt deltagande vid grannlands-konferensen i Kairo den 21 juli.

Säkerhetssituationen är mycket oroande och det är därför av vikt att EU samarbetar för att hitta lösningar inom polisutbildning, samt på rättsstats- och förvaltningsområdet. Fokus bör också riktas mot områden som mänskliga rättigheter, stöd i valförberedelser, återuppbyggnad och diplomatisk representation. Likaså kan det vara angeläget att se hur EU på bästa sätt kan stödja Iraks reintegration regionalt och internationellt, inte minst vad gäller Iraks förhållande till sina grannländer. Många av de frågor som Sverige verkat för återspeglades i Europeiska Rådets slutsatser från den 17-18 juni, liksom i GAERC-slutsatserna från den 12 juli.

5. Övriga frågor

Inga punkter är kända.